

Detektoroplevelser og erfaringer v. Allan Faurkov, Nr. Vissing

Allan Fauruskov, Nørre Vissing

- Startede i 2008
- Er på 3. detektor
- Går året rundt, når der ikke er frost eller mørkt
- 0-10 timer om ugen

Agenda

- Hvordan kommer man i gang
- Lidt detektor-teknik
- Hvor søger man
- Hvad søger man efter?
- Hvad er danefæ?
- Fundbehandling
- Særlige fund
- Bonusoplevelser

Hvordan kommer man i gang?

Populære detektorer

- Startmodeller – 1.500-3.000 fx.
 - Garrett Ace
- Mellemklasse – 3.000-7.000,
 - Minelab X-Terra / Garrett AT Pro
- Topmodeller fra 7.000 -12.000
 - XP Deus / Minelab Equinox 800
- Spørg Detektorshop
 - Butik på nettet – www.detektorshop.dk
 - Fysisk butik i Hovedgaard v. Horsens – den gamle skole

Fra Detektorshops hjemmeside:

BRUGERUNDERSØGELSE NOVEMBER 2017

Hvilken metaldetektor søger du med?

Spørgsmålet blev stillet i Facebookgruppen "Detektor Danmark" der er landets største detektormiljø.

Hele **616 detektorbrugere** deltog i undersøgelsen der blev foretaget i november 2017.

Resultatet ses her:

Detektormærke	Fordeling
XP	47,0%
Garrett	23,2%
Minelab	20,9%
Øvrige	8,9%

Detektortype	Fordeling
XP Deus	47,0%
Minelab X-Terra	18,0%
Garrett AT	14,6%
Garrett Ace	8,4%
Øvrige	12%

Min favorit detektor

- XP Deus
- Pris ca. kr. 12.000
 - Let
 - Trådløs
 - Opdateret
 - Avanceret
 - Fleksibel

Spade

Pinpointer

GPS

- Til at registrere præcise fundsteder
- Til at logge spor

Fundposer

- Præfabrikerede fundposer med ledige fundnumre
- Hvert fund gives et fundnummer som indtastes i GPS

Fundtaske

Lidt detektor-teknik

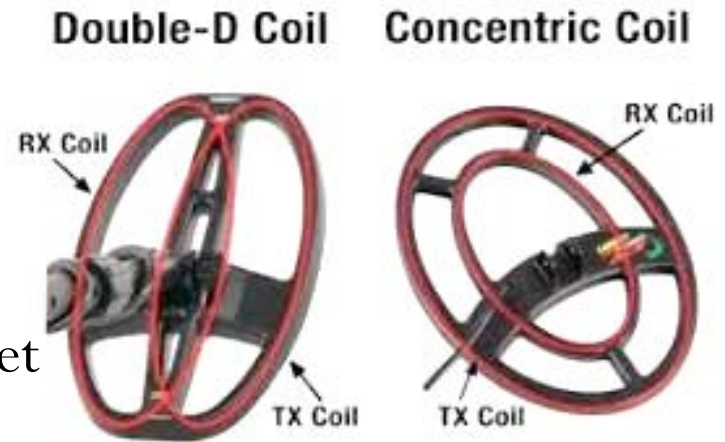
Der er forskel på detektorer

- VLF – Very Low-Frequency – god på marken
 - Kan diskriminere
 - Mange indstillingsmuligheder
 - Søger ikke ret dybt i saltvand
 - Kræver at man svinger med detektoren
- Pulse Induction – god på stranden / i saltvand
 - Kan ikke diskriminere (jern fra)
 - Dvs. at du også kommer til at finde papirclips og hårnåle
 - Få indstillingsmuligheder
 - Søger dybt i saltvand
 - God i mineraliseret jord – fx gulddjagt i Australien
 - Giver også signal, når man holder detektoren stille

Søgehoveder

- Koncentrisk:
 - Søger dybest midt under søgehovedet
- Double D:
 - Søger lige dybt på hele søgehovedets areal
- PI:
 - Sender typisk 100 "pulses" pr. sekund
 - Skifter mellem at sende og modtage signaler (Transmit / Receive)

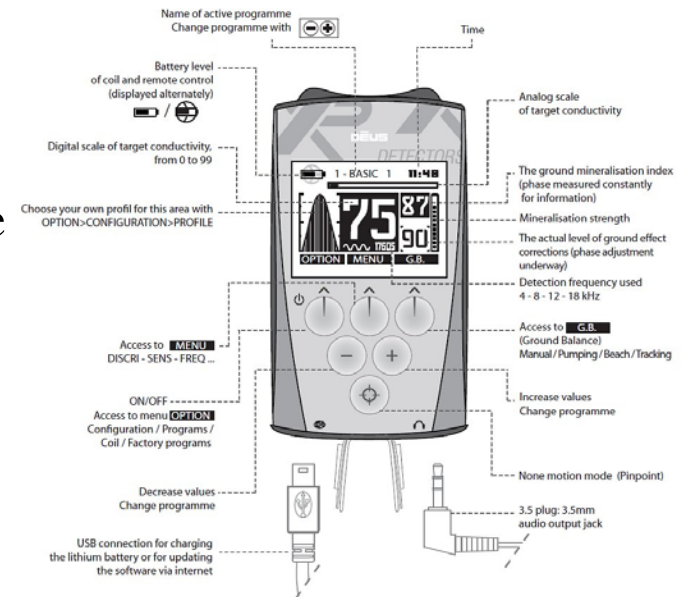
Ting man kan stille på

- Diskriminering:
 - Fordel: Sorter jern fra
 - Ulempe: Koster fund
- Følsomhed / sensitivity:
 - Fordel: Mere dybde
 - Ulempe: Forstærker støj fra mineralisering
- Frekvenser
 - Højere frekvenser giver mulighed for at finde mindre objekter
 - Lavere frekvenser giver større søgedybde
 - Og visa versa.....
 - Der findes multifrek

Flere ting man kan stille på

- Jordbalance
 - Optimerer detektorens søgeevne i forhold til jordens mineralisering (magnetisme + ledeevne)
 - Ændrer sig løbende, imens man søger
- Reaktionshastighed
 - Giver bedre mulighed for at opfange fund i jord med mange signaler
 - Koster søgedybde

Størrelsen betyder noget

- Størrelsen betyder noget:
 - Store søgehoveder søger dybere end små
 - Små søgehoveder er lettere og mere manøvredygtige
 - Signalets styrke afhænger af objektets overfladeareal
 - En lille mønt der ligger højt og fladt giver et fint signal
 - En lille mønt, der ligger dybt eller står på højkant giver et svagt signal
 - En olietank der ligger $\frac{1}{2}$ meter nede giver et fint signal

Alle snakker om dybden

- Fokus på dybde
 - Alle spørger: "Hvor dybt kan den søge"...
 -men ingen orker at grave mere end 50 cm ned
 - PS - man graver ikke under pløjelaget

Fugtig jord er bedre end tør jord

A man wearing a green rain suit, a red tool belt, and black boots is bent over in a field during a rain shower. He is holding a soil moisture sensor in his right hand, which is connected to a small electronic device on the ground. The background is a blurred field of dry grass and trees.

- Samsø 2016: Få mønter
- Samsø 2017: Mange mønter

Hvor søger man?

Hvor må man søge?

- Man skal altid have lov af jordens ejer!
 - Landmand + evt. forpagter
 - Kommune
 - Naturstyrelsen
 - Grundejerforening
 - Ejer af privat strand
 - Etc.

Hvor må man ikke søge?

- Gravhøje – min 2 meter fra højfoden
- Kirkegårde – min 2 meter fra kirkediget
- Fredede fortidsminder, fx voldsteder

Min start: Legepladsen i Nr. Vissing

Så stranden....

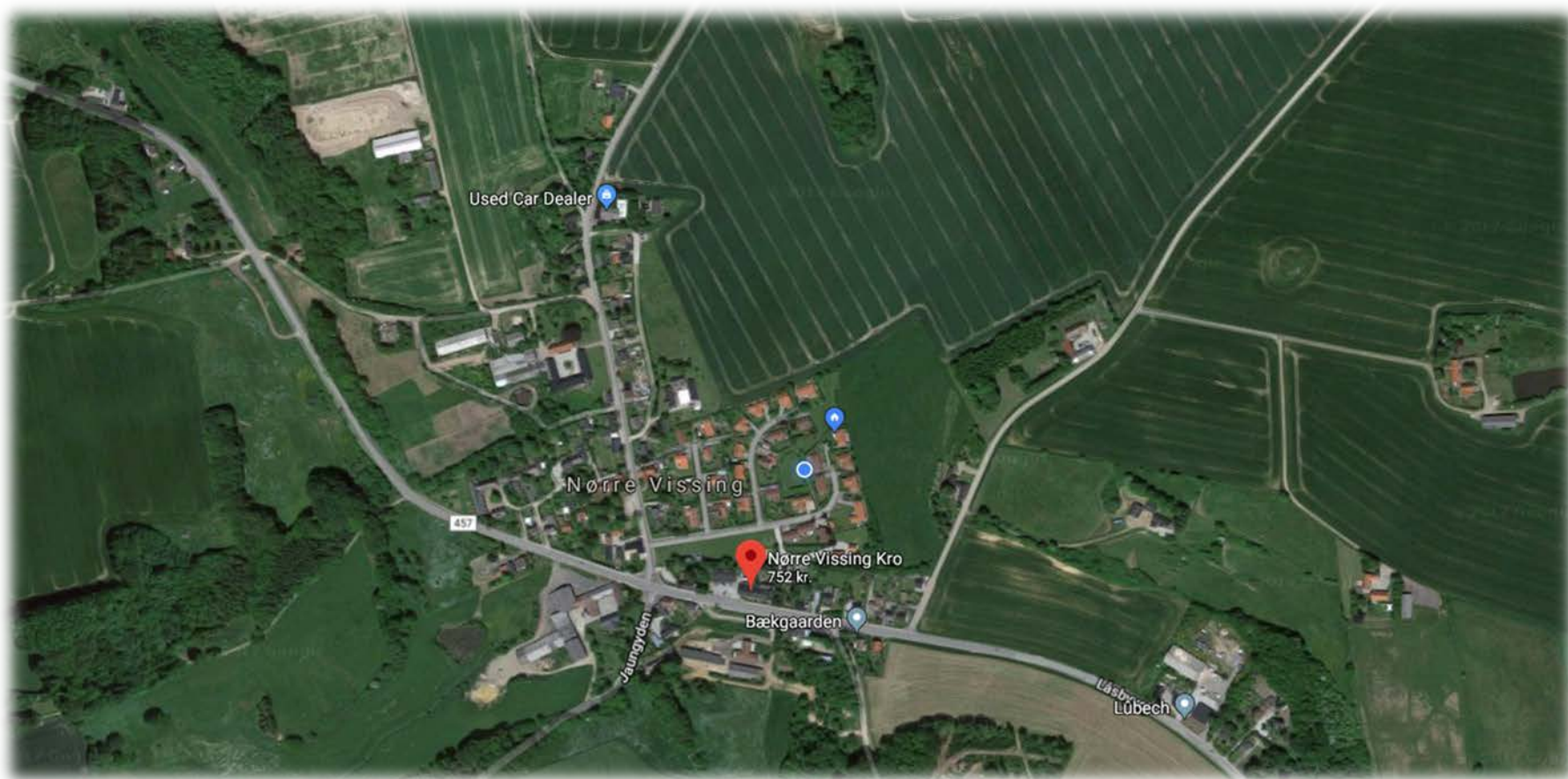

Og så markerne!

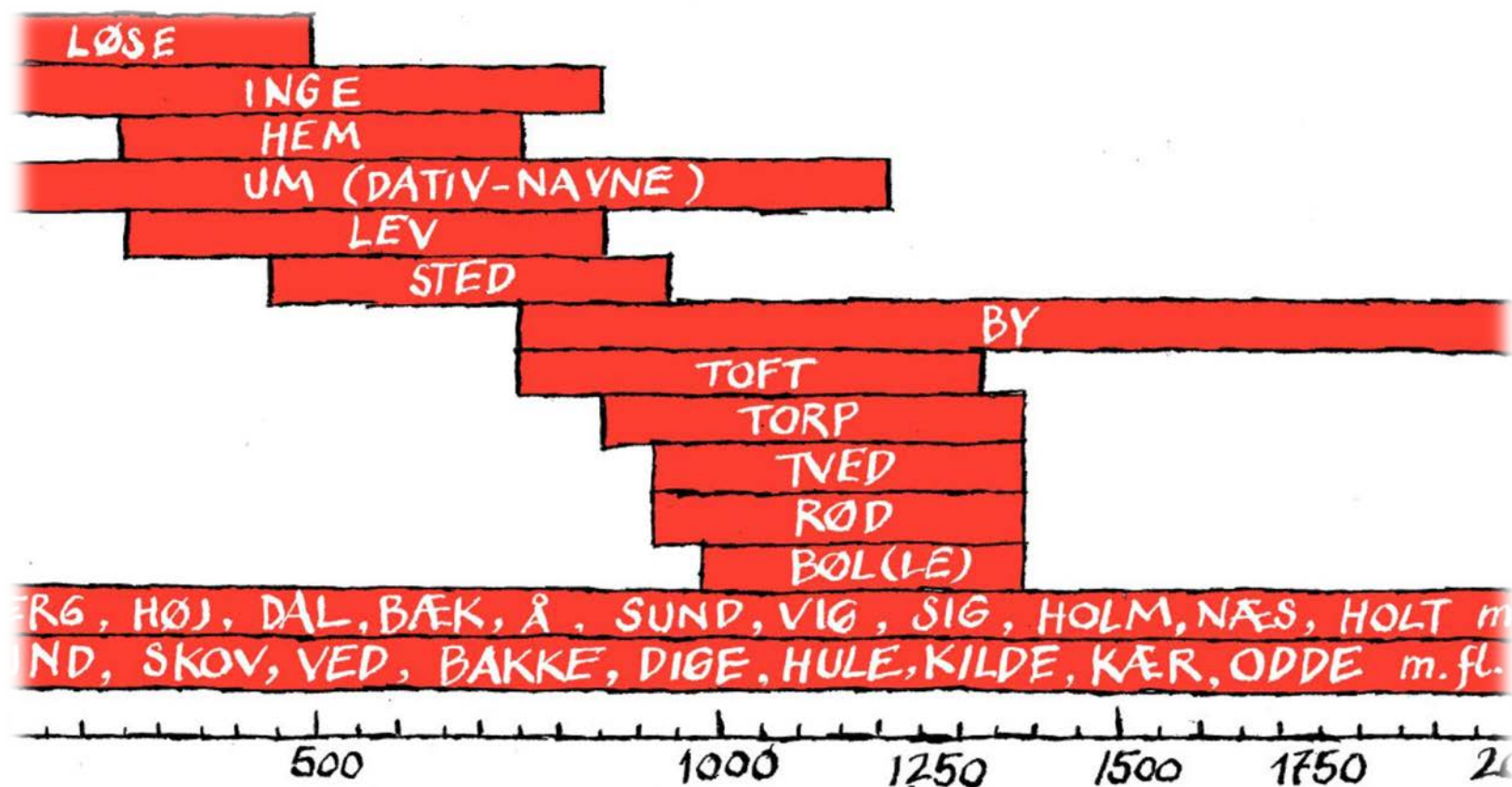
- Forår og efterår er højsæson
- 10-20 cm. søgedybde på mønter og lign.
- Må kun grave i pløjelaget!
- Tager i virkeligheden kun stikprøver
- Om et signal er godt afhænger af:
 - Vinkel
 - Metaltype
 - Detektor
 - Erfaring

Kig på gamle kort

Tænk over stednavne

Læs lokalhistoriske bøger

Skivholme, Skovby og Sjelle sogne

VI.21a

Til den Høykongel: Commission til Oldsagers Opbevaring!
Med megen Fornøylelse har ieg modtaget den Høye Commissions Ærede af 18de Martii d: A:, hvori forlanges Underretning om Alt, som angaaer Oldsager. – Det vilde glæde mig, om ieg kunde give den Høye Commission nogen Underretning; men beklager: At den ikke kan blive betydelig; Endskiønt her i Egnen gives ikke faa Mindesmærker fra Oldtiden – men fra den Allerældste, som man af Historien har saa saare liden Kundskab om. –

Sognet hedder *Schifholme* /i gamle *Documenter* kaldes det ogsaa *Skijholme* – især Kirken; Strax ved den ligger endnu et Fald Agre, som kaldes *Skijagre*; har upaatvivlelig sit Navn af Skibe og Skibsfart ligesom næste Nabo Sogn mod Norden hedder *Ladding* (1), og har været en Ladde Plads; Imellem disse 2 Sogner noget til Vester ligger *Ladding Søe*, der i Oldtiden har været seilbar ved en Fiord, som løb forbi *Ristrup* (2) og faldt ud ved *Aarhus*. –

Paa Søndreside af *Ladding Søe* har i de Ældre Tider lagt en Herregaard (3), som der endnu sees Spor af, nemlig: Steenbroer, Grave, Volde, Damme m: m.; heele Pladsen er nu begroet med gamle store Bøgetræer, og formodentlig kaldes deraf nu *Bøgestæd* –

En liden Plet, neden for den gamle Have og nær ved Søen, lod Sal: Greve

Hvor ligger de gode steder?

- Gerne i lokalområdet – slip for transporttid
- Trafik i gammel tid
- Spændende stednavne/marknavne
 - ”Gammeltoft”, ”Bytofte”, ”Gammelkær” etc.
- Gamle markedspladser / festpladser
- Nær tidligere fund
- Ved vandløb / hav / sø
- Strande
- Campingplads
- Jordbærplukning
- Præstegårdshaver
- Store gamle gårde
- Etc.

Hvad søger man efter?

Danefæ

- Tilhører Staten
- Nationalmuseet har et årligt budget på ca. kr. 3.000.000
- Dusør udregnes efter ædelmetalværdi + findeløn/dusør
- Dusør tilhører finderens
- Hvad er danefæ?
 - Vurderes fra sag til sag af Nationalmuseet
 - (Metal)genstande med kulturhistorisk værdi
 - Alle mønter ældre end 1537 (Reformationen)
 - Guldmønter og større sølvmønter
 - Depotfund af mønter (2 eller flere)
 - Genstande af sølv og guld som er ældre end 100 år
 - Læs mere på Nationalmuseets hjemmeside eller spørg dit museum

Virkeligheden er: "Bondejern"

Fund

Behandling af fund

- Noter GPS-koordinater
- Rens ikke fund selv – skyl allerhøjest i vand
- Aflevér til museet inden alt for længe
- Stop gravning, hvis du finder en skat!
 - ...du får hele dusøren alligevel! 😊

Typiske møntfund

- Delfinmønter fra 1800-tallet
- Skillingsmønter fra 1600-1874
- 1-skilling 1771 (stor, kobber, lav værdi)
- Borgerkrigsmønter med lav lødighed

Sjældne møntfund

- Vikingemønter
- Engelske pennies
- Tyske hulpenninge
- Romerske mønter

Nørre Vissing

Nr. Vissing: Romerske mønter

- Marcus Aurelius, 156-157
- Vespasian 69-71 og 80-81

Første danefæbrev (sep. 2010)

Kære Allan Faurkov,

Tak for de tre mønter, fundet på en mark i Nørre Vissing (160210 – 72) som du har indsendt til danefæbedømmelse gennem Skanderborg Museum (SBM 1160x1-4).

Genstandene er modtaget på Den Kgl. Mønt- og Medaillesamling 3/9/10.

Vi har registreret mønterne som nummer FP 8392 og bestemt dem som følger:

1. (x1): Denar, præget under Vespasian i 69-71 e.v.t. (type RIC 20)
2. (x4): Denar, præget under Titus for Divus (= den guddommeliggjorte) Vespasian i 80-1 e.v.t. (type RIC 63)
3. (x2): Denar, præget under Antoninus Pius for Marcus Aurelius Caesar i 156-7 e.v.t. (type RIC 473)

Mønterne er som alle ældre mønter fundne i Danmarks jord danefæ, og den vil indgå i vor samling af danske fundmønter. Nationalmuseets direktør har efter indstilling herfra fastsat en godtgørelse på 600,- for de tre mønter. Godtgørelsen er efter gældende regler skattefri.

Nr. Vissing: Vikingemønter

- 2 tyske, Otto I, pfennig, 936-962
 - Sancta Colonia type,
- 3 tyske, Otto Adelheid, 973-983

Veng: Skivefibel

- Jernalder / vikingetid

Veng: Slangefibelen

- Yngre germansk jernalder / vikingetid

Veng: Arabisk mønt, vikingetid

- 1/2 Arab-Tabaristan drachm, Umar bin al-Ala

Veng: "Hedeby mønt"

- Slået i Ribe i begyndelsen af 800-tallet

Veng: Borgerkrigsmønter

- 8 borgerkrigsmønter fra 1241-1375
 - Eksempler vist herunder

Veng: Penny Long Cross

- Penny Long Cross, slået i *Durham*, Nordengland: "CIVITAS DUR EME "
- 12-1300 tallet

Fund fra Øm Kloster

Mark 2: Bronzeslagger, 5,2 kg

Mark 2: Tinslagger

Mark 2: Bogspænde

- Af typen "hulhægte"

Mark 2: ca. 23 middelalder mønter

- Eks.: MB 627, Christoffer II, Slesvig, ca. 1315

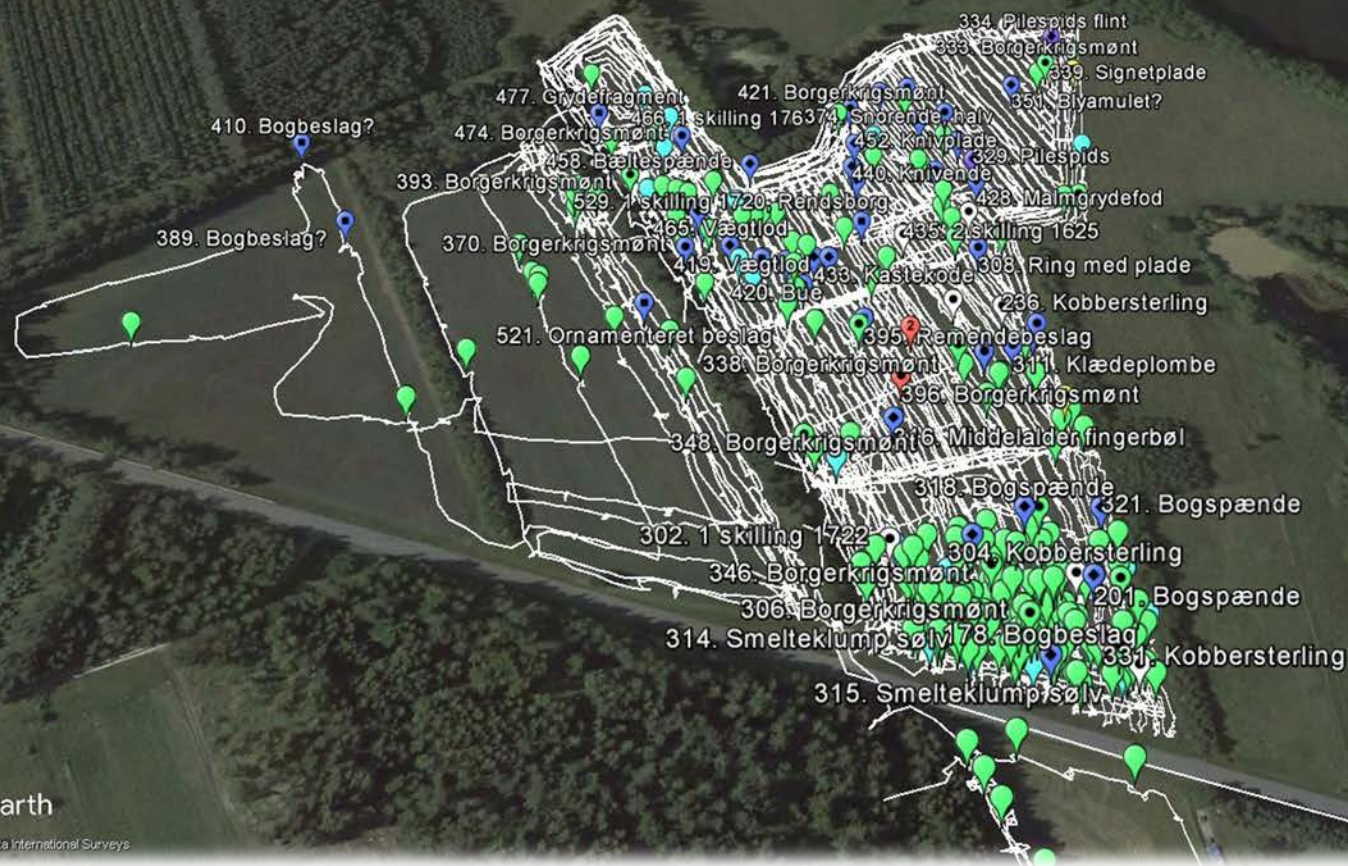
Mark 2: Knivskedesubsko

Mark 2: 1 og 4 skilling klippinge

Mark 2: Fund og sporlog

Google Earth

© 2017 Aerodata International Surveys

100 m

Mark 1: Klædeplombe

Mark 1: Kastekoder

Mark 1: 2 skilling 1536, København

Mark 1: Pilgrimstegn ca. 1500, Karup

Foto: www.karup-by.dk

Mark 1: Lille møntskat I

Mark 1: Lille møntskat II

Mark 1: Guldmønt

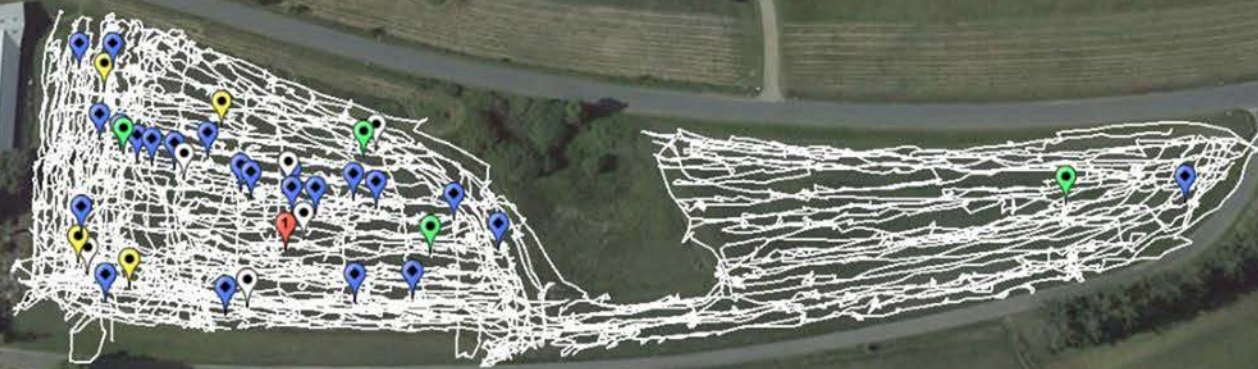

Mere om guldmønten

- Hollandsk guldgylden, slået af Utrechts Biskop Rudolf van Diepholt (1433-1455)
- Mønten vejer 3,3 gram (med en smule jord på) og er i meget fin stand. Kun en anelse bøjet og med en enkelt ridse.

Mark 1: Fund og sporlog

© 2016 Google

Image © 2016 Aerodata International: Surveys

Google Earth

Overblik: Fund i Emborg - 10/2017

- 165 genstande registreret
 - Heraf 134 genstande indleveret til danefæbehandling
 - Heraf 55 mønter (ældre end 1537)
 - Heraf 10 bogspænder eller bogbeslag
- + ca. 40 blyruller
- + ca. 200 bronze- og tin slagger

Andre fund

Randlisteøkse fra Stjær

Dragehoved fra Labing v. Framlev

Remendebeslag fra Samsø

Gudslam - middelalder

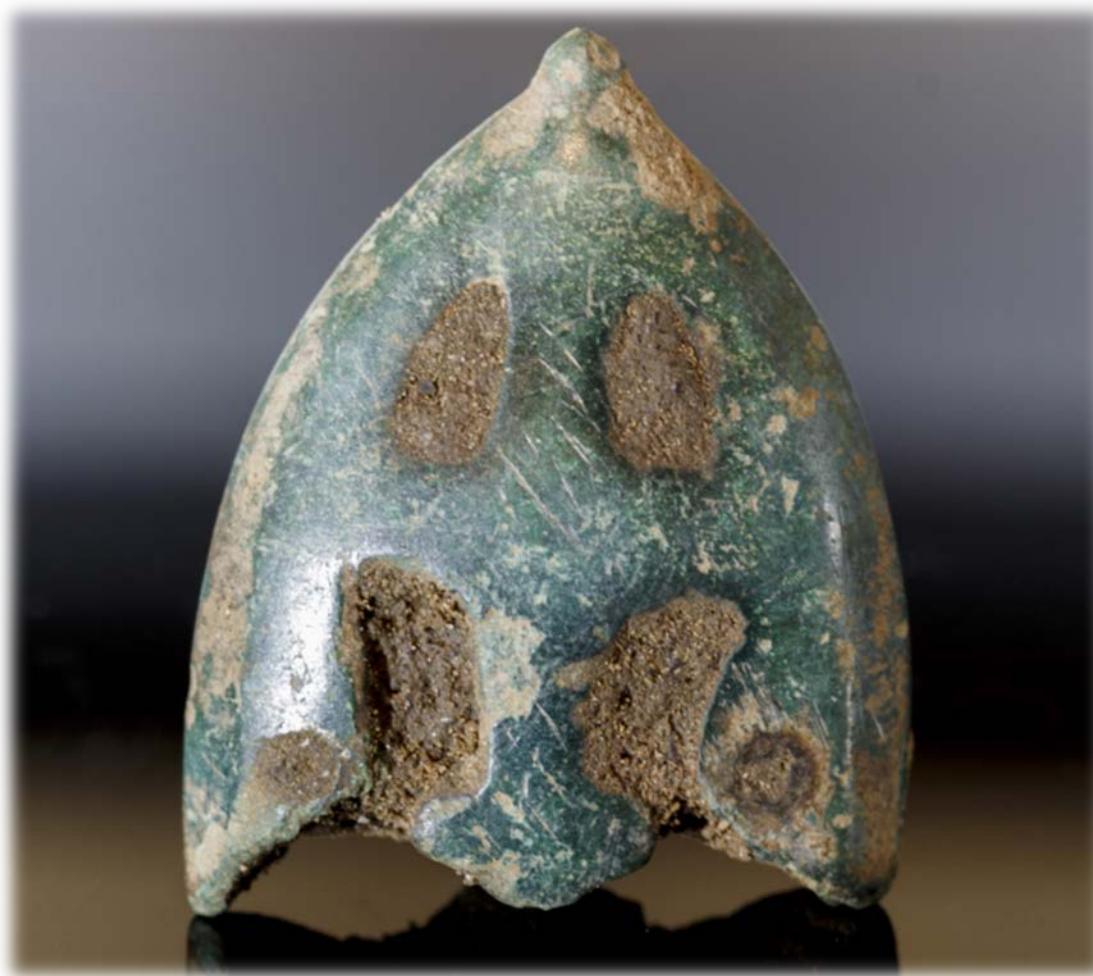
- Gudslam fra Fregerslev (Hørning), Gammelgaard (Søballe) og Lading – alle fundet i 2017
- Dragtnål og kristent symbol

Fuglefibel fra Dover – tidlig middelalder

Dubsko fra Krajbjerg v. Skødstrup

Løvehoved fra Lihme

- Troede først det var fra romersk kar
- Er nok nærmere fra 1400-tals lysekrone

Jernalder bøjlefibula fra Skanderborg

Pincet fra Alken - bronzealder

Ornamenteret celt fra Fyn

- Yngre bronzealder, periode IV, ca. 800 f.kr.
- Ornamenteret, del af depotfund

Sjove fund

Sjove fund

- Pibelåg
- Lommeursnøgler
- Hundetegn- og fløjte
- Petroleumslamper
- Hestesko
- Strygejern
- Cykelklokker
- Fingerbøl
- Osv., osv...

Spionmønt

- 1 skilling 1856-63

Kærlighedsmønt

- Tysk 50 pfennig 1875-77

Anonym Alkoholiker, 16 år ædru

Mobiltelefon

- Venstre: Detektorfund
- Højre: Arkæolog Jens Jeppesens, Moesgaard 😊

Vielsesringe

Bestillingsopgaver

- Landbrugsredskaber
- Værktøj
- Olietanke
- Brønde
- Skelpæle
- Nøgler
- Smykker
- Tegnebøger

Knap så sjovt: Granat på Tunø

Detektor oplevelser

Træf

På tur til England

”Englefæ-behandling”: 2 timer!

Kvitteringer

Finds Recording Sheet Ticket No: 97 PAS No:

Portable Antiquities Scheme
www.finds.org.uk

Image Ref: 97

Finder: ALLAN FAURSKOV
Address (inc postcode): BANGØRVEJ 22, 8660 SKANDERBORG, DK Phone No: +45 51 71 1326

Rally/Event: _____ Date: _____
Grid Reference: _____
Field: 97 Zone: _____

Object Type: Coin Token Buckle Brooch Other: _____

Description:
Cu alloy radiate of Maximian II - 286-290 AD
negative image

Reference: _____

Obverse: IMP C CLAV DIVS AVA
Obverse inscription: *IMP C CLAV DIVS AVA*

Reverse: *negative*
Reverse inscription: _____ Die Axis: _____

Material: Cu alloy Silver Lead Lithic Pottery Other: _____

Surface treatment: Silvering Gilding Tinning Enamelling Other: _____

Additional material: _____

Period: Bronze Age Iron Age Roman Early Medieval Medieval Post Medieval Uncertain
More Precise Date: _____

Quantity: 1 Length: _____ mm Width: _____ mm
Thickness: 1.8 mm Diameter: 19.5 mm Weight: 1.2 g

Method of manufacture: Cast Struck or hammered Other: _____

Evidence of reuse: _____

Completeness: Whole Fragment Incomplete Uncertain
Wear: Slightly worn Worn Very worn Extremely worn

Recorder/Identifier: ALEX BLISS

For details of your local Finds Liaison Officer see www.finds.org.uk or phone 020 7323 8611/8618

Bronze romere

- 5-7 stk.
- Bronze: Almindelige i England, sjældne i Danmark

Fibler

TV – Radio - Aviser

- Stor interesse for vores hobby i disse år

FRIEDAG 3. DECEMBER 2013
Jyllands-Posten Kultur

Forside Indland Politik International Erhverv Sport Kultur Debat Aarhus
Film & tv Litteratur Billedkunst Teater, dans & ballet Musik Historie

HISTORIE 03.12.13 kl. 06:27

Ally Faurstou: "Det er spændende og de skæppe bare ud i naturen, der træder" Privatfoto

Spændingen og den friske luft trækker

af Ulrik Christensen

Interessen for at anskaffe sig og bruge metaldetektor markant stigende

"Det, der fik mig i gang for fem år siden, var ganske enkelt spændingen og muligheden for at komme ud i naturen."

Siger detektorfører Allan Faurskov fra Skanderborg til Jyllands-Posten.

Og det er stadig det, der sender ham ud på markene med sin detektor. Det eneste, der lægger en begrænsning er behovet for familietid og jobbet.

Ally Faurskov med sin 1000 liter tung To veltvandede akker fra Skanderborg. Foto af Michael Nielsen, Hørje.

LES OGSÅ Får og kør vætter op af den danske muld

A STORRE MINDRE

DE F F A S G

© DEN ARBEJDE

RELATEREDE

Får og kør vætter op af

marken (10/14)

Sensationslignende guldfund på

marken (10/14)

Møder spændende personer

DR K 2018 + 2019

- Titel: "Guldgraverne" og "Muldens Mysterier"?

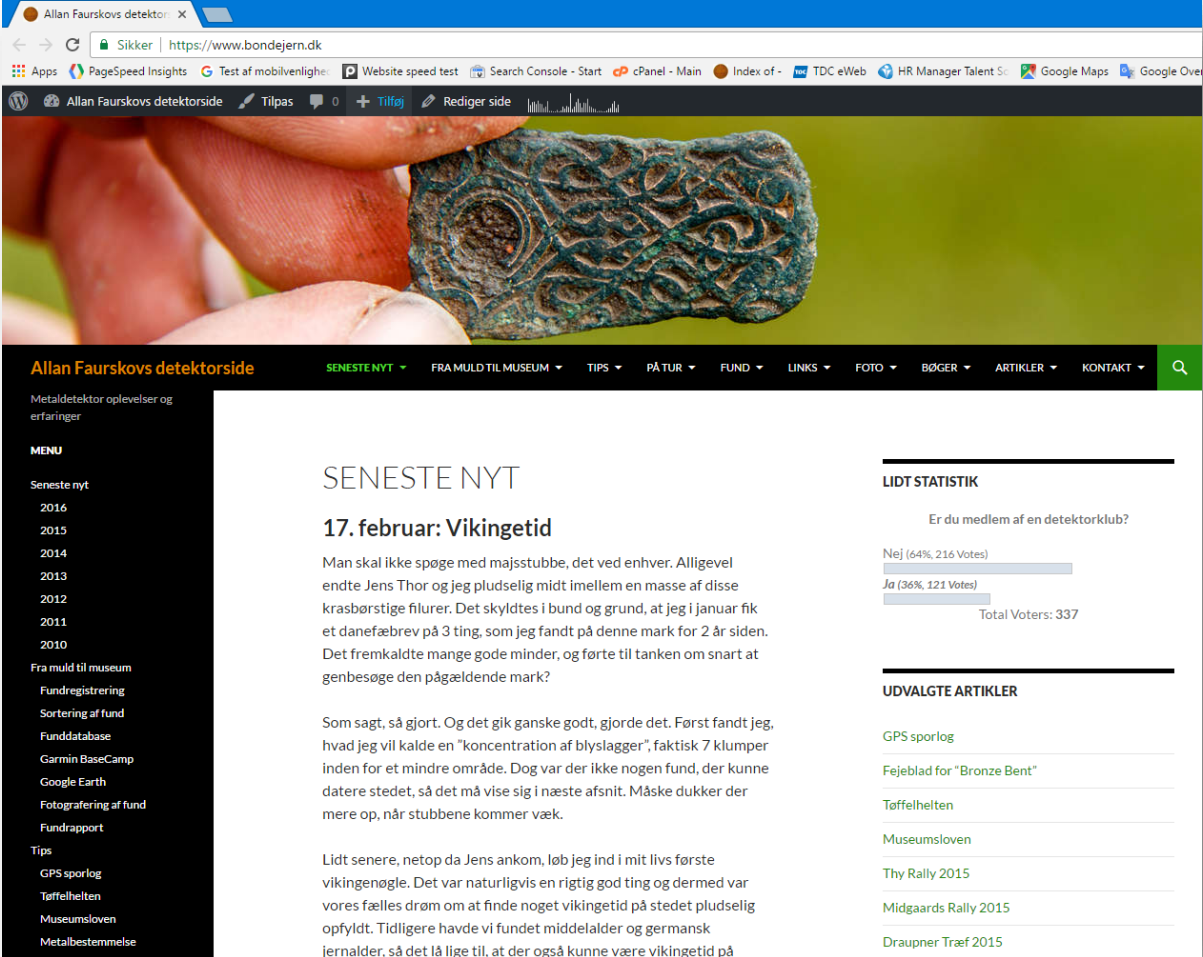

Kender du et godt sted?

- Gerne i lokalområdet
- Trafik i gammel tid
- Spændende stednavne/marknavne
 - "Gammeltoft", "Bytofte", "Gammelkær" etc.
- Markedsplads
- Tidligere fund
- Beliggenhed
- Vejkryds
- Strande
- Etc.

Læs mere på www.bondejern.dk

The screenshot shows a web browser displaying the website www.bondejern.dk. The page features a large image of a hand holding a green, intricately carved metal artifact. Below the image is a navigation menu with items like 'SENESTE NYT', 'FRA MULDT TIL MUSEUM', 'TIPS', 'PÅ TUR', 'FUND', 'LINKS', 'FOTO', 'BØGER', 'ARTIKLER', and 'KONTAKT'. The main content area is titled 'SENESTE NYT' and contains an article dated '17. februar: Vikingetid'. The article text discusses a discovery of a metal artifact and mentions a 'koncentration af blyslugger'. To the right of the article is a 'LIDT STATISTIK' section with a poll question 'Er du medlem af en detektorklub?' and a bar chart showing 64% (216 votes) for 'Nej' and 36% (121 votes) for 'Ja', with a total of 337 voters. Below the poll is a 'UDVALGTE ARTIKLER' section listing several articles.

Allan Faurskovs detektorside

Metaldetektor oplevelser og erfaringer

MENU

- Seneste nyt
- 2016
- 2015
- 2014
- 2013
- 2012
- 2011
- 2010
- Fra muldt til museum
- Fundregistrering
- Sortering af fund
- Funddatabase
- Garmin BaseCamp
- Google Earth
- Fotografering af fund
- Fundrapport
- Tips
- GPS sporlog
- Toffelhelten
- Museumsloven
- Metalbestemmelse

SENESTE NYT

17. februar: Vikingetid

Man skal ikke spørge med majsstubble, det ved enhver. Alligevel endte Jens Thor og jeg pludselig midt imellem en masse af disse krasbørstige filurer. Det skyldtes i bund og grund, at jeg i januar fik et danefæbrev på 3 ting, som jeg fandt på denne mark for 2 år siden. Det fremkaldte mange gode minder, og førte til tanken om snart at genbesøge den pågældende mark?

Som sagt, så gjort. Og det gik ganske godt, gjorde det. Først fandt jeg, hvad jeg vil kalde en "koncentration af blyslugger", faktisk 7 klumper inden for et mindre område. Dog var der ikke nogen fund, der kunne datere stedet, så det må vise sig i næste afsnit. Måske dukker der mere op, når stubbene kommer væk.

Lidt senere, netop da Jens ankom, løb jeg ind i mit livs første vikingenøgle. Det var naturligvis en rigtig god ting og dermed var vores fælles drøm om at finde noget vikingetid på stedet pludselig opfyldt. Tidligere havde vi fundet middelalder og germansk jernalder, så det lå lige til, at der også kunne være vikingetid på

LIDT STATISTIK

Er du medlem af en detektorklub?

Nej (64%, 216 Votes)
Ja (36%, 121 Votes)

Total Voters: 337

UDVALGTE ARTIKLER

- GPS sporlog
- Fejleblad for "Bronze Bent"
- Toffelhelten
- Museumsloven
- Thy Rally 2015
- Midgaard's Rally 2015
- Draupner Træf 2015

The end

